

STORTINGET

Innst. 395 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Dokument 8:206 S (2022–2023)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen og Mimir Kristjánsson om akutte tiltak mot sosial dumping i drosjenæringen

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen innføre en midlertidig stans i utstedelse av flere drosjeløyver.
2. Stortinget ber regjeringen innføre en midlertidig tilknytningsplikt til drosjesentraler for løyvehavere.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at alle aktører i drosjemarkedet, også såkalte plattformsselskaper, rapporterer inn komplette tall til Skatteetaten.
4. Stortinget ber regjeringen sørge for at de statlige helseforetakene stiller krav ved utlysning av anbud som sikrer sjåførene en garantert minstelønn per time for tiden de bruker på pasientkjøring.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jone Blikra, Kirsti Leirtrø og Nils

Kristen Sandtrøen, fra Høyre, Liv Kari Eskeland, Trond Helleland og Erlend Larsen, fra Senterpartiet, Geir Adelsten Iversen, Geir Inge Lien og lederen Erling Sande, fra Fremskrittspartiet, Morten Stordalen og Frank Edvard Sve, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til Representantforslag 206 S (2022–2023) fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen og Mimir Kristjánsson om akutte tiltak mot sosial dumping i drosjenæringen. Komiteen viser også til statsrådets svarbrev 25. april 2023. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, merker seg at forslagsstillerne ønsker en midlertidig stans i tildeling av nye drosjeløyver og at eksisterende løyver skal ha en midlertidig plikt til å være tilknyttet en sentral.

Flertallet merker seg at forslagsstillerne ønsker å påse at samtlige aktører i drosjemarkedet, uavhengig av sentraltilknytning eller plattform, skal rapportere komplette tall til Skatteetaten. Flertallet viser til statsrådets svarbrev, der det kommer frem at alle tilbydere av drosjetjenester skal rapportere opplysninger til skattemyndighetene i tråd med skatteforvaltningsloven.

Flertallet merker seg at forslaget vil medføre krav til minstelønn for drosjeturere kjøpt som pasientreiser.

Et annet flertall, komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mener Solberg-regjeringens frislipp av drosjenæringen har gjort forholdene verre både for sjåfører og passasjerer. Dette flertall-

et peker særlig på at det har blitt vanskeligere for sjåførere å få det til å gå rundt økonomisk. Etter frislippet har antallet drosjeløyver mer enn doblet seg. Det gjør det stadig vanskeligere for de tidligere heltidssjåførene å få endene til å møtes.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener det er positivt at forslagsstillerne ønsker en bedre regulert og seriøs drosjenæring. Disse medlemmer viser til at en drosjenæring med ordnede forhold der kundene er trygge, og der sjåførene kan leve av jobben sin, ligger til grunn for regjeringens politikk. Videre viser disse medlemmer til at regjeringen har nedsatt Drosjeutvalget, som har som mandat å se drosjereguleringen i et helhetlig perspektiv, og som kommer med en delrapport som tar for seg driveplikt, antallsregulering og sentraltilknytningsplikt i juni 2023.

Disse medlemmer er enig med forslagsstillerne i at næringen skal ha en sentraltilknytningsplikt, og at antallet drosjeløyver må begrenses. Disse medlemmer viser til statsrådets svarbrev, hvor det fremkommer at det i dag ikke finnes hjemmel for forslagene om midlertidige krav til tilknytningsplikt og stans i utstedelse av flere drosjeløyver, og at å starte et lovarbeid for å lage en slik hjemmel vil ta tid. Disse medlemmer mener derfor det vil være unødvendig ressursbruk å gjøre dette lovarbeidet parallelt med Drosjeutvalgets arbeid.

Disse medlemmer mener det er viktig at alle aktører i drosjenæringen rapporterer korrekte og riktige tall til Skatteetaten, også tilbydere på digitale plattformer. Disse medlemmer viser til at det pågående arbeidet med å gjennomføre OECDs internasjonale standard for automatisk utveksling av opplysninger om inntekter opptjent gjennom digitale plattformer er med på å sikre intensjonen i forslaget. Disse medlemmer mener allikevel det viktigste grepet på sikt er å få reetablert sentraltilknytningsplikten, driveplikten og antallsregulering, slik at alle aktørene opererer innenfor ryddige rammer.

Disse medlemmer mener det er viktig at drosjesjåfører får en anstendig timelønn for arbeidet sitt, og spesielt de som kjører på oppdrag fra det offentlige. Disse medlemmer viser til at det i dager kommunene, fylkeskommunene og helseforetakene som står for majoriteten av de offentlige kjøpene av drosjetjenester, og at disse kontraktene tildeles etter normale anbudsrunder. Disse medlemmer viser videre til at drosjesjåfører lønnes etter provisjon, og at det derfor ofte er lønnen til sjåførene som blir konkurransegrunnlaget for tilbudet. Disse medlemmer mener derfor det er riktig å vente på Drosjeutvalgets utredning, som også skal se på arbeidsforhold for ansatte og løyvehavere og

mulighetene for bedre samordning mellom de turene det offentlige kjøper.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet mener representantforslaget vil ramme drosjekundene. Når det ikke lenger skal være samsvar mellom tilbud og etterspørsel, er gjerne resultatet at det blir kø og høyere priser. Disse medlemmer mener det er bra at det er enkelt å etablere seg for å drive næringsvirksomhet, og at dette bidrar til fornyelse og innovasjon. Alle aktørene i næringen må følge norske lover og regler. Disse medlemmer legger også til grunn at drosjeselskap må være registrert i Norge og følge norske lover og regler. Disse medlemmer mener man skal prioritere å føre kontroll med aktørene i markedet. Gjeninnføring av politisk markedsregulering av drosjemarkedet med antallsbegrensning og sentralplikt har imidlertid erfaringsmessig ikke gitt bedre kontroll med næringen, men svekker tilbudet og valgmulighetene for drosjekundene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det haster å rydde opp etter at Solberg-regjeringen gjorde markedet ulevelig for mange sjåførere. Dette medlem er derfor fornøyd med gjenomslaget i budsjettforhandlingene mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti høsten 2022, som slår fast at de viktigste grepene for å rydde opp i drosjemarkedet skal komme på plass i 2023.

Dette medlem peker på at dette handler om å gjeninnføre plikten til å være tilknyttet en drosjesentral og driveplikt og antallsbegrensning som skal sikre et tilstrekkelig drosjetilbud i hele landet.

Dette medlem mener det viktigste er å prioritere nettopp dette. Men dette medlem mener at dersom det er kapasitet til også å vurdere midlertidige ordninger, så er dette medlem positiv til dette. Dette medlem mener det er viktig at dette ikke går ut over arbeidet med å rydde opp permanent, da det er viktig at disse grepene kommer på plass i 2023.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre en midlertidig stans i utstedelse av flere drosjeløyver.»

«Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre en midlertidig tilknytningsplikt til drosjesentraler for løyvehavere.»

«Stortinget ber regjeringen styrke arbeidet med å kontrollere at alle aktører i drosjemarkedet, også såkalte plattformsselskaper, rapporterer inn komplette tall til Skatteetaten.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at de statlige helseforetakene stiller krav ved utlysning av anbud som sikrer sjåførene en garantert minstelønn per time for tiden de bruker på pasientkjøring.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre en midlertidig stans i utstedelse av flere drosjeløyver.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre en midlertidig tilknytningsplikt til drosjesentraler for løyvehavere.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen styrke arbeidet med å kontrollere at alle aktører i drosjemarkedet, også såkalte plattformsselskaper, rapporterer inn komplette tall til Skatteetaten.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen sørge for at de statlige helseforetakene stiller krav ved utlysning av anbud som sikrer sjåførene en garantert minstelønn per time for tiden de bruker på pasientkjøring.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Framskrittspartiet og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:206 S (2022–2023) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen og Mímir Kristjánsson om akutte tiltak mot sosial dumping i drosjenæringen – vedtas ikke.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 23. mai 2023

Erling Sande

leder

Geir Inge Lien

ordfører

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets transport- og kommunikasjonskomité
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/883-2

25. april 2023

Dokument 8:206 S (2022-2023) fra Geir Jørgensen og Mímir Kristjánsson om akutte tiltak mot sosial dumping i drosjenæringen

Stortingets transport- og kommunikasjonskomite har ved brev av 13. april 2023 oversendt Dokument 8:206 S (2022-2023) fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen og Mímir Kristjánsson, der det bes om min vurdering om akutte tiltak mot sosial dumping i drosjenæringen.

I dokumentet fremmes fire forslag. Til forslag nr. 3 og 4 er svarene utformet i samarbeid med hhv. finansministeren og helse- og omsorgsministeren. Jeg vil besvare forslag 1 og 2 samlet.

Forslag 1

«Stortinget ber regjeringen innføre en midlertidig stans i utstedelse av flere drosjeløyver.»

Forslag 2

«Stortinget ber regjeringen innføre en midlertidig tilknytningsplikt til drosjesentraler for løyvehavere.»

Regjeringen har allerede tatt grep for å styrke kvaliteten og seriositeten i drosjenæringen. Fra 1. januar i år ble det innført flere krav til næringen. Blant annet ble det innført krav om garanti fra bank eller forsikringsselskap for løyvehaver og krav om at alle drosjer skal ha taklykt. Videre ble det innført krav om at løyvehaver må bruke kjøretøy som er registrert som drosje i Kjøretøyregisteret i sin løyvepliktige virksomhet og krav om at løyvehaver, før oppstart av drosjevirkosomhet, skal dokumentere for løyvemyndigheten at kjøretøy som benyttes som drosje er registrert som drosje i kjøretøyregisteret og at taksameter som tilfredsstillt kravene i forskrift 1. oktober 2009 nr.1226 om krav til taksametre er installert i kjøretøyet.

Departementet har i tillegg fremmet et forslag for Stortinget om å innføre krav om fagkompetanse for løyvehavere. Forslaget er planlagt å tre i kraft så tidlig som mulig etter at forslaget er behandlet i Stortinget. Første gangs behandling i Stortinget er foreløpig satt til 2. mai 2023.

Det følger av yrkestransportloven at løyve kan tildeles den som oppfyller de objektive løyvekravene, slik som krav til etablering, god vandel og tilfredsstillende økonomisk evne. Departementet har ikke hjemmel for å stoppe tildeling av løyver til søkere som oppfyller disse kravene. I dag (pr. 21.04.23) er det totalt 18186 løyver i Norge. I januar, februar og mars 2023 ble det utstedt hhv. 357, 197 og 121 løyver i Norge. Det er en betydelig nedgang i antall utstedelser sammenlignet med oktober, november og desember 2022 der det pr måned ble utstedt i overkant av 300 tillatelser pr. måned, og det er all grunn til å tro at dette har direkte sammenheng med at det er innført nye krav til næringen som nevnt ovenfor.

Når det gjelder sentraltilknytningsplikt, er det i dag heller ikke hjemmel i regelverket for å kreve dette.

Jeg ser at det er utfordringer knyttet til dagens regelverk. Dette er også bakgrunnen for at regjeringen har oppnevnt et eget drosjeutvalg, som skal komme med forslag til en hensiktsmessig regulering av drosjenæringen. Utvalget vil i første omgang konsentrere seg om å utrede innføring av antallsregulering, driveplikt og sentraltilknytningsplikt. Utvalget skal levere en NOU om disse temaene før sommeren. Etter at denne NOUen er levert, vil utvalget fortsette arbeidet med de øvrige deler av mandatet, herunder arbeidsforhold for ansatte og løyvehavere, og kontroll med næringen. Planen er at utvalget leverer del II av NOUen på et senere tidspunkt.

Jeg forventer at utredningene fra utvalget vil gi et godt grunnlag for å vurdere forholdene i næringen. Utredningen vil bli sendt på høring.

Som nevnt over er det i dag ikke lovhjemmel for å gjennomføre forslag 1 og 2. I lys av arbeidet som er ventet om kort tid, vil det ikke være hensiktsmessig å sette i gang et nytt lovarbeid for lage hjemmel slik forslagstillerne etterspør, sett hen til ressursbruk og at et slik lovarbeid uansett vil ta tid.

Forslag 3

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle aktører i drosjemarkedet, også såkalte plattformsselskaper, rapporterer inn komplette tall til Skatteetaten.»

Alle formidlere av drosjetjenester skal rapportere til skattemyndighetene etter skatteforvaltningsloven. Formidlere skal rapportere opplysninger fra skiftklappen for løyvehavere som er tilknyttet virksomheten. Det skal blant annet gis opplysninger om omsetning og kjørte og besatte kilometer.

Regelverket skiller ikke mellom drosjesentraler og andre typer formidlere. Andre formidlere enn drosjesentraler har likevel ikke den samme tilgangen til taksameteret som det drosjesentralene har. De er derfor avhengige av medvirkning fra løyveholderen for å oppfylle opplysningsplikten.

Skattemyndighetene har mottatt opplysninger for inntektsårene 2021 og 2022 også fra andre formidlere enn drosjesentraler. Opplysninger om hvilke formidlere som har rapportert til skattemyndighetene og omfanget av rapporteringen, er taushetsbelagt etter skatteforvaltningsloven. Skatteetaten kan derfor ikke svare på spørsmål om enkeltselskaper har rapportert til etaten.

Norge har signert en multilateral avtale om å gjennomføre OECDs internasjonale standard for automatisk utveksling av opplysninger for inntekter opptjent gjennom digitale plattformer. Standarden er kjent som «the Model Rules for Reporting by Platform Operators with respect to Sellers in the Sharing and Gig Economy». Etter denne standarden skal blant annet plattformer som formidler ulike typer tjenester, herunder drosjetjenester, rapportere opplysninger om tjenesteyteren til sitt hjemland. Landene skal så utveksle opplysninger seg imellom. Finansdepartementet har startet arbeidet med å gjennomføre standarden i norsk rett.

Forslag 4

«Stortinget ber regjeringen sørge for at de statlige helseforetakene stiller krav ved utlysning av anbud som sikrer sjåførene en garantert minstelønn per time for tiden de bruker på pasientkjøring.»

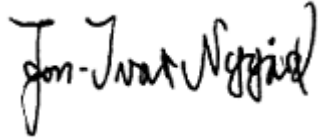
De regionale helseforetakene og deres helseforetak opererer i kontraktmarkedet for tilretteleggelse av sine pasientreiser, og der må de følge anskaffelsesregelverket ved utlysning av anbud. Dette skal sikre kvalitet i tilbudet til pasientene når det gjelder reise til og fra behandling. I de fleste anskaffelsene vurderes de aktuelle tilbyderne i to trinn. I første trinn må alle tilbydere oppfylle en rekke obligatoriske kvalitetskrav for å bli kvalifisert til å delta i konkurransen. Disse kravene skal sikre at alle som deltar kan levere en tjeneste med god gjennomføringsevne og kvalitet for brukerne. Det stilles videre krav til responstid, kapasitet, miljø og utslipp, og dessuten krav om å kunne gi bistand til pasienter med særlige behov.

Ettersom kvaliteten på tjenesten allerede er godt sikret gjennom de obligatoriske kravene i første trinn, konkurrerer tilbyderne hovedsakelig på pris når konkurransen gjennomføres i andre trinn.

Sykehusinnkjøp HF er et felleseid foretak for de regionale helseforetakene. De er gitt i oppdrag av disse å forvalte malverk og veiledninger helseforetakene skal benytte ved utlysning av anbud om pasientreiser. Dette skal sikre nasjonale standarder for anbudsprosessene slik at man følger anskaffelsesregelverket på best mulig måte. Disse nasjonale standardene med tilhørende malverk er under kontinuerlig utvikling for forbedringer, og for å følge opp nye regler gitt av nasjonale myndigheter.

Drosjeutvalget skal i henhold til sitt mandat vurdere modeller for bedre samordning av tilbud i enkeltturmarkedet og kontraktmarkedet, som skoleskyss og pasienttransport.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, reading "Jon-Ivar Nygård". The signature is written in a cursive, flowing style with some loops and flourishes.

Jon-Ivar Nygård

